

Васюта Юлія Володимирівна,
*ад'юнкт кафедри криміналістики та
судової медицини Національної академії
внутрішніх справ*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПІЛЬНИХ СЛІДЧИХ ГРУП ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Однією з тенденцій сучасної криміналістичної науки є інтеграція знань та розробка інноваційних підходів, спрямованих на вирішення завдань з протидії транснаціональній злочинності в умовах глобальних викликів, а також за умов дії воєнного стану та процесу цифровізації громадянського суспільства. Відтак, інформаційне забезпечення правоохоронної діяльності стало критично важливим питанням.

Кіберзагрози спонукають до формування надійного правового фундаменту для зміцнення інформаційної безпеки. Під час розслідування транснаціональних кримінальних правопорушень компетентні органи держав, зокрема члени спільної слідчої групи, стикаються з необмеженою кількістю інформації з численних джерел даних, що потребують аналізу та оцінки слідчої ситуації. Одним із шляхів вирішення проблемних питань у цьому аспекті є формування єдиного підходу до інтеграції різних баз даних для встановлення криміналістично значущої інформації. Так, інформаційні системи набувають актуальності, оскільки новітні інформаційні технології дозволяють оперувати репозитарієм криміналістичних даних шляхом використання спеціальних методів.

Окрім цього, формування нових наукових напрямів в криміналістичній науці, наприклад, воєнної та цифрової криміналістики, передусім зумовлено практичними потребами у застосуванні криміналістичних інновацій, а також сучасними тенденціями і завданнями розвитку науки [1, с. 151].

Слід зазначити, що аналітична діяльність спільних слідчих груп є фундаментальним складником під час розслідування кримінальних правопорушень. Так, постає потреба у розробці унікальної інформаційної системи, за допомогою якої органи та підрозділи Національної поліції України матимуть можливість обробляти та завантажувати матеріали (фото, відео, документи) для встановлення осіб. Наприклад, в СУ ГУНП в Харківській області з'явилася ідея пілотного проекту зі створення інформаційної системи управління даними, обробки та аналізу для розслідування кримінальних проваджень «SORC». Ця система може вміщувати низку даних, а саме: показання у текстовому форматі; речові докази; аудіо- та відеоматеріали; фотографії; документи; висновки експертів; схеми, карти та інші графічні матеріали; локаційні дані; електронну кореспонденцію; електронну інформацію; супутникові знімки; розвідку на основі відкритих даних – OSINT; аналітичні звіти та ін. Використання інформаційної системи дозволяє забезпечити основні функції, наприклад, створити та наповнити базу доказами воєнних злочинів і

матеріалами кримінальних проваджень; забезпечити пошук воєнних злочинців та контроль за їхньою діяльністю; взаємодіяти з різними підрозділами та обмінюватися інформацією. З огляду на практичну значущість, роботу з інформаційною системою «SORC» суттєво спрощують наявні підсистеми: «Докази», «Воєнні злочинці», «Кримінальні провадження». За допомогою цієї інформаційної системи можливо отримати максимальну інформацію про окреме кримінальне провадження, інформаційні звіти, що дозволяють здійснити обробку інформації, а також ідентифікувати воєнних злочинців [2, с. 537-540].

З огляду на вищезазначене, до переваг використання сучасних інформаційних технологій в ході розслідування кримінальних правопорушень віднесено: системність інформації, що сприяє забезпеченню результативності розслідування кримінальних правопорушень; інформаційно-аналітичну роботу, що охоплює збирання, зберігання, систематизацію та аналіз доказової й орієнтуючої інформації з метою прийняття оптимальних тактичних і процесуальних рішень; інформаційно-аналітичне забезпечення, яке дозволяє слідчому вирішувати складні тактичні та пізнавальні завдання під час розслідування кримінальних правопорушень; інтенсивне впровадження в діяльність правоохоронних органів засобів комп'ютерної та цифрової техніки, що сприяє використанню інформаційно-аналітичних методів. Цей процес помітно впливає на організацію розслідування кримінальних правопорушень, методичне забезпечення слідчої, оперативно-розшукової, експертної діяльності, наукову організацію їх праці, оптимізує збирання, зберігання, систематизацію та аналіз доказової та орієнтуючої інформації. Автоматизація як процес загального якісного поліпшення технології обробки інформації забезпечує оперативний підхід та засвідчує ефективність криміналістичних інформаційно-пошукових систем [3, с. 565].

Перспективними напрямками використання електронних інформаційних систем під час розслідування воєнних злочинів вважають здійснення комунікації в дистанційному форматі між органами досудового розслідування, міжнародними інституціями та судом, створення спільної платформи для обміну інформацією, досвідом та знаннями; використання електронних інформаційних систем для індексування доказової інформації; застосування технологій хмарного зберігання інформації про кримінальне провадження; розпізнавання особи за різними фізіологічними особливостями шляхом використання спеціальних застосунків; складання опису кожного доказу з метою швидкого пошуку; використання цифрових інструментів для збирання інформації з відкритих джерел та проведення аналізу на предмет доказовості [4, с. 40]. Так, використання спільною слідчою групою електронних інформаційних систем сприятиме виконанню завдань кримінального провадження під час розслідування кримінальних правопорушень, зокрема воєнних злочинів.

Також підкреслимо значущість утворення Eurojust бази даних – Core International Crimes Evidence Database (CICED), яку розроблено для зберігання та аналізу доказів вчинення міжнародних злочинів. Ця база даних покликана підтримувати національні та міжнародні розслідування кримінальних правопорушень, сприяє наданню тактичних та стратегічних рекомендацій з

кримінального переслідування, обміну інформацією та доказами щодо міжнародних злочинів. Одним із пріоритетних завдань CISED є уникнення повторної віктимізації потерпілих, спричинених неодноразовими допитами у різних кримінальних провадженнях [5].

Таким чином, одним із напрямів забезпечення швидкого, повного та ефективного розслідування кримінальних правопорушень спільними слідчими групами є цифровізація підходів в роботі з інформацією, отриманою під час проведення слідчих процесуальних дій. В умовах технологічних викликів сьогодення, зокрема в кіберпросторі, зросли вимоги щодо підвищення ефективності та результативності діяльності органів правопорядку на основі інформаційно-аналітичного забезпечення. Інформаційне забезпечення діяльності спільних слідчих груп є ключовим складником для успішного проведення тактичних операцій, вирішення криміналістичних завдань стратегічного і тактичного рівня, а також забезпечення міжнародного співробітництва під час розслідування кримінальних правопорушень.

Список використаних джерел

1. Шевчук В.М. Криміналістичні інновації та цифрові технології у протидії сучасній злочинності. *Слідча та детективна діяльність: виклики і перспективи*: збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції (Харків, 25 травня 2023 р.). Харків: Юрайт 2023, 212 с. С. 148-153.

2. Болвінов С.П. Практичні аспекти застосування інформаційних систем під час розслідування воєнних злочинів (на прикладі системи SORC). *Вісник кримінологічної асоціації України*. 2024. № 2 (32). С. 531-543. DOI: <https://doi.org/10.32631/vca.2024.2.38>.

3. Капустіна М.В., Демидова Є.Є., Латиш К.В. Використання сучасних інформаційних технологій при розслідуванні воєнних злочинів. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 4/2023. С. 564-566. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-4/134>.

4. Стратонов В.М. Актуальні напрями використання електронних інформаційних систем в умовах воєнного стану. *Науковий вісник ХДУ*. Серія: юридичні науки. № 1 (2025). С. 36-41. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8049/2025-1-6>.

5. Резнікова А. Робота спільної слідчої групи в процесі документування злочинів рф: воєнний досвід України. 2 черв. 2023 р. *Юридична платформа "Just talk"*. URL: <https://justtalk.com.ua/post/robota-spilnoi-slidchoi-grupi-v-protsesi-dokumentuvannya-zlochiv-uf-voennij-dosvid-ukraini>.